

נאום לטקס קבלת תואר – טללית קיצוני

הנהלת הסמינר, מרצות ומרצים יקרים, הורים, אורחים, חברות וחברים ובוגרות ובוגרים יקרים,

סמינר הקיבוצים הוא בית, או יותר נכון- היה הבית שלי בתקופת הלימודים של התואר הראשון. אני יודעת שזה יכול להישמע כמו קלישאה זולה, אבל זו האמת- סמינר הקיבוצים היה בשבילי בית.

התחלתי ללמוד כאן לפני כמעט ארבע שנים במסלול החינוך הדמוקרטי והוראת המדעים והסביבה, והייתה כאן אהבה ממבט ראשון.

אתאר לכם יום טיפוסי:

נכנסים דרך שער הכניסה להולכי הרגל (אנחנו סביבתיים אז באנו בתחבורה ציבורית, או שסתם אין לנו כסף לרכב), ואחרי שאומרים לשומר "בוקר טוב" והולכים עוד כמה צעדים נפרש בפניכם דשא גדול שמיד גורם לכם להרגיש שאתם כבר לא בתל אביב, על רחוב נמיר הסואן, אלא בסוג של קיבוץ. על הדשא ובמדרכה ההולנדית תמיד תראו כמה חתולים מסתובבים או מתחרדנים להם בשמש, וכמובן, לא נשכח את התרנגולות. יש איזו קבוצה שיושבת במעגל על הדשא, שלרגע נדמה שהיא בהפסקה- אבל בעצם אם בוחנים עוד כמה שניות את הסיטואציה מבינים שמתרחש שם שיעור, כן, שיעור על הדשא, במעגל.

ממשיכים ללכת לכיוון מרכז המכללה והנה יש כאן כמה סטודנטיות וסטודנטים שרוקדים, ככה סתם, מתאמנים על איזה "קטע", והדבר האחרון שמפריע להם זה שאני או סטודנטיות אחרות עוברות לידם, מבחינתם הם בתוך אולם חזרות. והנה עוד שניים שמתאמנים על איזה מונולוג – אה כן, הם ממסלול התיאטרון.

ממשיכים ומגיעים לרחבה של הדמוקרטי, שם תמיד יתנהל איזה דיון פוליטי חברתי אקטיביסטי על משהו שצריך לארגן או לעשות, טוב נו, לפעמים הם גם סתם ידברו על מסיבת החנוכה, או פורים, או סוף שנה.

ואז, אני נכנסת לכיתה שלי, ושמחה (באמת שמחה) לפגוש בה את קבוצת השווים שלי. לא, לא בגלל שכולם קיבוצניקים אשכנזים שמאלנים, אלא בגלל שכולם הגיעו לכאן למטרה אחת- ללמוד חינוך. לכיתה שלמדתי בה הגיעו אנשים ונשים מכל הארץ, מהעיר, מהמושב, מהקיבוץ, ובחרו בחינוך כמקצוע, חלק היום מורים, וגם אלו שלא, מתעסקים בדרך זו או אחרת בחינוך.

לאחר כמה דקות יכנס המרצה או המרצה, תמיד עם חיוך רחב ששמח לראות אותנו. בנוסף ללימודי המדעים, יתפתח איזה דיון חברתי, או סביבתי, או אולי פילוסופי. המרצים שלנו הם חלק מהכיתה.

אבל חוץ מהקורסים האקדמיים, שכבודם במקומם מונח, הבנתי, כבר בחודשים הראשונים, שהלמידה האמיתית מתרחשת "מחוץ לכיתה", כמו שנוהגים לומר בדמוקרטיים. שיש כאן מקום לפגוש אנשים ונשים שדומים לי, שיכולים ליצור יחד דברים נפלאים, שיש מקום אמיתי לשיח ודיאלוג, ליצירה אישית, ורחמנא לצלן- גם לאקטיביזם.

הרוח בסמינר היא רוח של חינוך ועשייה, רוח שסוחפת אתכם לקחת חלק, להיות מעורבים, לרצות לשנות, נו אתם יודעים- אנשי חינוך, יש להם המון יומרות. אבל בלי הציניות, כאן זה באמת קיים.

יש פלטפורמות שלא קיימות במקומות אחרים: יש יחידה למעורבות חברתית שדואגת שכל סטודנטית וסטודנט בסמינר יעברו קורס שקשור לתחום ויתנסו בעשייה חברתית בשטח. יש ימי עיון חינוכיים כלל סמינריים כמו למשל יום רבין, העוסק בשיח סביב שאלות הקשורות למדינה שלנו, לדמוקרטיה שלנו, לערכים שלנו. יש ימים מיוחדים לכל מסלול ומסלול העוסקים בנושאים שבועיים על סדר היום של המדינה, וכמו שכולנו יודעים לא חסר כאן על מה לדבר, לא חסר את מה לבקר, ולא חסר מקום לעשייה ולשינוי. יש יצירה היוצאת מתוך הקורסים והמסלולים: יש כאן גינה אקולוגית, יש כאן יום חינוך לבריאות, מציינים את יום זכויות האדם העולמי – ואלו רק מספר דוגמאות לעשייה של סטודנטיות וסטודנטים ממסלולים שונים.

ויש גם עוד פלטפורמה אחת מדהימה, שאני מצטערת שאני לא אובייקטיבית, אבל היא באמת מדהימה. את הפלטפורמה הזו אני אישית גיליתי לקראת שנה ב'- אגודת הסטודנטיות והסטודנטים. רק לפי השם אתם יכולים להבין שזו אגודה קצת אחרת. ובמסגרת הזו, באמת (ומניסיון) השמיים הם הגבול.

חוץ מיום הסטודנטית וחגים נוספים האגודה מהווה פלטפורמה ליצירה ועשייה סטודנטאלית ברמה המקומית, כמו למשל שוק קח תן, שבוע פוליטי, מסע לפולין, עידוד תרבות ויצירה מקומית ועוד, והאגודה גם מהווה פלטפורמה לעשייה ברמה הארצית: כמו מעורבות במאבקים העוסקים בתחום החינוך (מעמד המורה, תקציבי המכללות לחינוך, עבודה קבלנית בחינוך ובכלל, ועוד), הבעת עמדה לגבי נושאים הקשורים אלינו כסטודנטיות וסטודנטים לחינוך ומורות ומורים לעתיד- במקומות שבהם מקבלים החלטות ומשפיעים על דעת הקהל- אם זה בפגישות עם פוליטיקאים, אם זה בדיונים בכנסת, אם זה בתקשורת.

דוגמא מדהימה היא מעורבות האגודה והמכללה במאבק החברתי של קיץ 2011. למה אני מביאה דווקא את הדוגמא הזו? קודם כל כי היא סקסית, אבל בעיקר בגלל שהיא מראה את הקשר בין המרצים לסטודנטים, את הקשר בין המקום שמדבר חינוך וחברה אך גם עושה את זה בפועל. הרבה מכם בוודאי לא יודעים, אבל בשבועות הראשונים שהיינו ברוטשילד הייתה ממש "תוכנית אומנותית" – הרצאות הקשורות לנושאים חברתיים וכלכליים שונים- מהסבר על מחירי הדיור ועד שירת מחאה, ורובם המכריע ניתנו בהתנדבות ע"י המרצות והמרצים של הסמינר לקהל הרחב שהגיע לרוטשילד.

בנוסף, הוקם "בית הספר של המהפכה" ע"י סטודנטיות ומרצות, בו לימדו תכנים הקשורים למחאה, יצרו יצירות, ארגנו יציאות להפגנות קטנות וגדולות, מרצות וסטודנטיות רבות לקחו חלק בקונגרס החינוך הגדול שהתקיים בגן מאיר ובקונגרסים שהמשיכו אחריו ברחבי הארץ- שולחנות עגולים המזמינים את הציבור הרחב לדבר על חינוך, מי בכלל האמין שכל כך הרבה אנשים ירצו לקחת בזה חלק.

קיץ 2011 היה קיץ אינטנסיבי, הלוואי וגם זה שעכשיו מגיע יהיה כזה, יש עוד הרבה על מה למחות, נדמה כאילו מאז רק התרבו הסיבות לצאת לרחובות...

רגע, אני חוזרת לעניין שלשמו כולנו כאן: בוגרות ובוגרים של המכללה באנו לכאן היום לקבל את התואר הראשון שלנו, וכפי שהבנתם, אורחים יקרים, מכל התיאורים שלי עד עכשיו הסיפור הזה לא הולך ברגל. אז קודם כל אני רוצה לברך אותנו- הבוגרות והבוגרים על שהגענו ליום הזה, בניגוד להרבה תארים אחרים- התואר שלנו גם באמת- נותן לנו מקצוע...

לעסוק בחינוך כמקצוע, מבחינתי זו מתנה. או כמו שאח שלי אמר את זה בצורה הכי נכונה: "אם תזכי בלוטו, את תפסיקי לעבוד בחינוך?" ואני, מופתעת מעצמי, בלי היסוס בכלל, אמרתי לו "ברור שלא!". הוא מהנדס תוכנה...והוא אמר "אם אני אזכה בלוטו- לי זה ברור שכן." ובזה בעצם אפשר להבין את ההבדל.

אנחנו לא עובדים מול קירות או מסכים, אנחנו עובדים מול אנשים ויחד עם אנשים- וזו זכות גדולה! (למרות שלפעמים נדמה שאנחנו עובדים מול הגב של הסמארטפון של התלמידות והתלמידים שלנו- אולי חוץ מאלו העובדים בגיל הרך...בינתיים לפחות).

ועכשיו ברצינות, השנה זו שנתי הראשונה כמורה מן המניין בתוך בית ספר, שנת הסטאז'. זו הייתה שנה קשה, קשה מאד. הרבה קשיים, הרבה תסכולים, הרבה גילויים. שנה שבה התיאוריות הופכות למציאות ואז בעצם אנחנו מגלות ומגלים ש...המציאות היא לא בדיוק מה שלמדנו כאן בסמינר, והתיאוריות היפות לא בדיוק מסתדרות עם היומיום האפור במערכת החינוך הציבורית הישראלית. ומצד שני, אף אחד מאיתנו לא חשב שיהיה לנו קל נכון?

אחד המסרים, הכי חשובים שאני לוקחת איתי לשדה החינוך מהמקום הזה שנקרא מכללת סמינר הקיבוצים הוא החינוך לאקטיביות, לעשייה ולתקווה גדולה שיש בכוחנו להשפיע ולשנות- וזה הדבר הכי חשוב שצריך להיות אצלנו בראש כמחנכות וכמחנכים כאשר אנו נכנסים למערכת הקשה הזו שנקראת מערכת החינוך.

על התובנה הזו אני רוצה לומר תודה אישית, ומרשה לעצמי לומר תודה קולקטיבית מכל הבוגרות והבוגרים שנמצאים כאן היום. אני רוצה לומר תודה להנהלת המכללה, לראשי החוגים והמסלולים, למרצות והמרצים, לאנשי הצוות השונים העובדים כאן במכללה. תודה על שנתתם לנו הזדמנות ללמוד במקום הזה ולקחת ממנו את סל הערכים למציאות החינוכית הישראלית.

אני רוצה לומר תודה גם לסטודנטיות והסטודנטים שלמדתי איתם, לחברות ולחברים שרכשתי, על שיצרנו כאן יחד את המקום שהוא שלנו, את היצירה שהיא שלנו, את העניין שהוא שלנו.

והכי חשוב, אני רוצה לאחל לנו, הבוגרות והבוגרים, שכל אחד ואחת מאיתנו ימצא את מקומו בשדה החינוכי, אם בחינוך הפורמאלי ואם בחינוך הבלתי פורמאלי, העיקר שנהיה שם ונעשה דברים טובים למען העתיד של המקום הזה שאנחנו חיים בו.

כי הכל מתחיל בחינוך, וזאת לא קלישאה, זה פשוט נכון!